

مطبعه و محل اداره :

جفبال اوغلنده امنيت  
مندوفى جوارنده  
شنكول يقوشنده  
۲۷ نومرو

# مشاورت قلم

۱۲۲۶

مسلکمزموافق آثار  
جدیده مع الممنونه  
قبول اولنور

درج ایدله بن آثار احاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیانده و بالخاصه احوال و شئونه اسلامیه و ده بحث ایدرو هفته ده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب  
تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قبرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی  
۲۰ غروش فضله آلنیر

آبونه بدلی

| سنه لکی             | التی آیلنی | غروش |
|---------------------|------------|------|
| ممالک عثمانیه ایچون | ۶۵         | ۳۵   |
| روسیه               | ۶۵         | ۳۵   |
| سائر ممالک اجنبیه   | ۱۷         | ۹    |

امر جلیل مشوره حسابلرینه کلدیکی ایچین اینانیورلر! عبدالحمیده « واولی الامر » جهله جلیله سنه صدق (؟) ایله ایمان ایتمش ، درت ال صاریلش کورونیوردی . چونکه حسابنه الیریوردی .

شمدی سوزندن دونی ، عهدومیشاقی آیاقلر آلتیه الان کیم ؟ عثمانلی حکومتنه ، تاج خلافت محمدیه ایله متوج عثمانلی سلطنتنه دست انقلاب ایله ا کسا ایتدی کیمز کس و وزیرین مشروطیت انک ابدی آرایش مشروعیاتی اوله حق . انک اوله حافظی جناب وهاب حریت ثانیاً نکهبانی برملیون عثمانلی سلاخی ، عثمانلی سونکوسیدر .

اوارسلان کومه لرینک انتباه وتیقظ بارقلری صاحبده اولان کوزلری لواء الحمد مشورت اوزرنده تمرکز ایتمش ؛ بر آن آریلماز . « مدنیت اسلامیه » محرری عهده مورانه سنه دوشن وظیفه حمیت و دیانتی الله و رسول الله نامنه یاپدی . بیک ایکوز بوقدر سنه دنبرو جناب قرآن حکیمده یالکیز نظمی اوقونیر ، معناسی ظلم واستبدادک شرنندن لوح محفوظه چکلمش اولان امر جلیل مشورتک شرف عودتنه ، ملتک ، وطنک سلامتیه ایفا ایتدی . کلاه قایمق ایچین دکل ! « لاسلکم علیه اجرأ ان اجری الاعلی رب العالمین ! » فقط ، مادامکه دوقورتک اجتهادینه ، کیفینه مغایر ، یهوده ! ا کر عثمانلی ملتی یالکیز دوقورتک وجودیه قائم ایسه نهوت یهوده در .

دوقورت ، « مدنیت اسلامیه » ده دلیل اوله رق ایراد ایلدی کیم آیات قرآنییه « مناسبتلی مناسبتسز یکدیگری آرقه سی صیره دیزدی کیم » سویلیور .

یوقاریده بو آیتلری آحاد ناسه خوش کورونمک مراق سفیلی اوزرینه ده یازدیغی و بونلر انجیق عوام هوامک خوشنه کیده جک شیر اولدیغی سویلر کن هر عاقلک ا کلامقده یک اوقدر کوچک چکیمه جکی برظیره . تاوبلی مهارتی ابراز ایدیور .

بوارتجاعیه کویا بی تحمیل ایتک ایستور . دوقورت بونی بازار کن قلمی اطرافنده اوچوشان سینکیز بیه کولشدر . هرشی اولمق ایستین هیچ برسی اوله ماز .

« جهلک اولمرتبه سی سهل اولماز »

« کسبسز تا بوقدر جهل اولماز »

دعوانک برده تقریبی دلیلی اولور . دوقورت بو مناسبتسزلیکی یوزیه چارپه بیلردی . ا کر او آیات جلیله نک موردینی ، موقعی تعیین ایتمش ، معانی منیفه سی ، عباره سیله ، اشارتیه ، دلالتیه ، اقتضاسیه احتوا ایلدیکی احکام الهیه بی واضحا کوستره بیلمش اولایدی . زرده . . . . . دوقورت حتی فن مناظره بیه بیلمز . یالکیز غاصبکی توکرمش . بزم حقمن اولان سوزلری اوزره - کویا - سویله یور ! دیور ، که : « مسلمانلرک باشقا بردردی قالمشمیدر ، که چارشاف ایله غلفه ایله اوغراشیلیر ؟ »

ای عمای کین و غرضله کور اولمش ظلم ! بونی بزمی سکا سویلیه . جکیز ؟ یوقسه سنی بزه . . . ؟

انلره کوره اهل ایمان عموماً مرتجع ! چونکه بونلرک روحلری قرآن حکیم اوزرینه تیزیور . انلرک اجتهادلری ده غرب مدنیت حیوانیه سنه باییلیور .

کندی اجتهادلرینه مخالف کوردیکلری هر هانکی بر مؤمن تام الاعتقاد ، انقلاب عثمانیک ولو اک فداکار عامللر ندرده اولسه ینه مرتجع والسلام . . . .

هایدی دیوان عرفیه ! بیورک دار اغاجنه ! مزار جیلره بویوک مزده ! بر قاج میلیون مسلمان ایچین قازانه جقلری مزار اجر تلیله لورد اوله جملر ! ا کر جناب قرآن حکیمه مربوطیت قلبیه و روحیه ارتجاع ایلورسه ایشه آتی بن اعتراف ایدیورم . مرجع وجدانم ملجأ روحم جناب قرآن حکیم اولدیغی بوتون کائناتک ایشیده رک شهادت ایده جکی یوکسک بر صدا ایله سویلیورم . زواللی ! بی ثولومه قورقوته حق ! سویله ای انقلاب سویله ! « مدنیت اسلامیه » محررینک سنک استقباله فصل قوشدیغی ، فصل جان آندیغی ، سنک بیوک انقلابره شانلی قانی بر نظیره اولمقلرک ایچین فصل آلور بوسکوردیکنی سویله !

سویله ای ادرنه حکومتک مجلس اداره سالونی !

درت نیسان کوننده سنی صارصان صیحه لریمی ، او مجلس مبعوثانک آلیش طوفانلری ایچنده اوقونورق بوتون استانبول وطشره مطبوعاتیله بردها نشر اولونمسی التفاتنه نائل اولان او بیاننامه یی فصل یازدیغی « استانبولده مشروطیته ضربه و ورولدیغنه » بر دورلو اینامق ایسته مینلره فصل امضا ایتدیردی کیم سویله ! سویله ای ادرنه نک بلدیله دائره سی عبدالحمید اظلمک خلع واسقاطی ایچین چکیلن تلغرافنامه عمومی یی کوزلریمی رؤیتدن بری ایده جک طوفان سرشکله فصل یازدیغی ، سالونده بروجدمطلق ، راستغراق صرف ایچنده فصل پاریم ساعتدن زیاده ایراد ایتدی کیم آتشر ، آلور بوسکوزن لطق ملهمله عین مخالفلری فصل اسکات واقناع ، فصل امضا ایتدیرمه موفق بالخیر اولدیغی و بوتوفیق اجل حقه ندیملرک ، فائقلرک فصل حیرتله دوشدیکلری الله ایچین سویله !

سویلیکیز ای ادرنه نک محفل عسکریسی ! ای طویحی قشله سی جامع شریفک منبر عالیسی ! سزده حامل اولدیغکیز حقیقتله شهادت ایدی کیز ! دها استشهاد ایده ییمی ؟ فقط نه لزومی وار ؟ کائناتک هر ذره سی آیری آیری شهادت ایتسه ینه نافله ! بیک کره نافله !

بز انقلابی جناب قرآن حکیمه ، آنک شانلی ، شوکتلی فرمان جلیل مشورتنه استناداً یایدق . دستور علوی انقلابمیز حضرت فرقان مبین ایدی . انک اوزرینه الیریمی باصدق ، یمینلر ، قسملر ایتدک ایشه بز اهل ایمان او یمینمزه ، اوعهد و میثاقمزه الیوم ثابت قدمز ، و ثولونجه یه قدرده ثابت قدم قاله جفز .

لکن بونلر او یله دکل ! بونلر « مؤمن بمض و نکفر بمض و نرید ان تخذ . . . . . » دیورلر .

بومستلله؟ دوروب دورورکن اورتیه آتان بزمی اولیوریز یوقسه سنی؟ آه... بوانسانک شیری ده حقیقه ماسکاری بیله حیرته براقیور!

دها فردای انقلابه تستردن، تعدد زوجاتدن، اسارت نکاحدن صحائف مطبوعات اوزرنده شکایتار قوپاران هانکی طرفک قیریلوسی قلملری ایدی؟

بزوکیلی قرآنمزه امرایتمکده اولدینی اقمقدس فرائض اجتماعیه مزدن تستری مدافعه ایتدک، تعدد زوجاتک فلاکت دکل - شرائط مادیه ومعنویه سنی استجماع ایلدیکی حالده - سعادت، نکاحک اسارت دکل زوجی زوجهیه باغلایان بررابطه حیات اولدینی اثباته چالیشدق، تعدد ازواجیه اغماض ایدن اوروپالیرک تعدد زوجاتی لسانلرینه دولایه رق اسلامیه شتوم تحقیر یاغدیمرملری مدنیت انسانیه مفتضاسیمیدر؟

تعدد ازواجی خوش کورمک مدنیت حیوانیه دکلده نه در؟

هرارکک پدر، هریشی ده والده اولمق اوزره دوغار. مثلاً بر نهوده درت همشیره دن بری ازدواج ایدر. بوزوجه اولدینی ایچین حقوق مدنیة نسوانیه سنه مالک عدولونیر؟ دیگر - نهوده اوج همشیره نک والده اولمق حق یوقی؟ حالبوکه مادر فطرة ارککدن زیاده دیشی دوغورمسنی سهویور. صوکر اولوم ارککله قادیلردن زیاده مسلط!

نهولر قیزلر، دولرله دولو!

اما اوتهدن مادام جنابلری کندینه بر رقیبه ایسته میور حقوق زوجیت مقدس! بریده زواللی قیزلر، بدبخت دولر صانکه انسان دکلش، صانکه والده اولمق حق فطریسندن مستغنی ومحروم ایش کی کوشه عزلت وبکارته چورومک، طبیعتک الجای مقاومت سوزیله جوهر عصمتی لکدار ایتمکده مضطر قالمق... وحدت ازدواجک حکمت وعدالتی، مروت وعنایتی بومی اولیور؟

تکرار ایدیورم: هرارکک پدر، هرقادین والده اولمق حق فطریسیله دوغار.

ایشته اسلامیت بو حکمته مبنی تعدد زوجاتی تجویز ایدیور. مترساکه، عمو مخانه لره بدل والده مشروعه یاپیور.

یا بواسلامیت دشمنلرینک اوزریمزه یاغدیردیقلری دشناملر، اسناد ایلدیکلری حیوانیتلر، وحشتلر دوقتورک هیچ ده کوجه کتمیورمی؟ یالکز بنم «مدنیت حیوانیه» سوزیمی روحنه باتیور؟ دوقتور، وولترک..... «Fanatisme» دنا اتمه سنی اوقومدی می؟ بوسرری فیلوزوفک پایا اون دردنجی (Benoit) نک تقدیساته نائل اولدینی بیلیمورمی؟

فقط هیچ دوزینک تاریخ اسلامیتی ترجمه به قلبنده عشق، روحنده شوق کورن بر آدم بوندن متأثر اولورمی؟ تنه، که اولیور! بنم مدنیت حیوانیه تمیزم اورویایه کیتما ماک، وولترک هیکنی سلاملاماق ایچین

بوتون قوتیه توقیفه چالیشیور، بنم بوترکیدن مقصدم پک واضح ایکن دوقتورک اکلایه مامسنه دیملی؟ اکلا تمغه هیچ ده مجبور دکل. ترکیب، کندیسنی اکلا یانه پک اعلا اکلاتیور!

«المسلم من سلم المسلمون من یدیه ولسانه» حدیث شریفی ترجمه سنک دیباجه سنه یازان دوقتور دکل؟ اسلامیت، عین انسانیت، محض مدنیتدر.

السانه، باخصوص انسانیتک پرستش ایلدیکی بروجود رحمته، بروح علویته ییلان دیشلرینی صیرتق، زهرینی دوکک انسانیتیمیدر حیوانیتیمیدر؟

ایشته غرب مدنیتک تقدیس ایتدیکی اوفیلوزوف بونی ارتکاب ایش! ینه بزقاحتلی اولیله می؟

دها دون (دوقتور یواکیه) اسمنده بر سفیک اسلامیت علیه صاورور دینی هذیانلری نه چابوق اونوتدق. بوملعونانه تحقیرلر اکر شخصه اولسیدی دوقتور یواکیه نک تپه سنه ییلدیمرملریاغدیردق! «مسلمان، محمدک عادی بر صورتده تاسارلادینی رسمک خلاصه سفلیه سیدر» دییوردی. حاشا! شمدی بوکیم بیلیر قاچنجی وولتر انسانیمیدر؟ حیوانیت حتی جامدیت بیله بونی کال نفرتله تلغین ایدر. لغت یوزبیک کره لغت!

برقاج آی اول اسکیشهر اعدادی مکتبنک عربی معلمی کویا حضرت عیسی علیه الصلاة والسلام افندمن حضرقلری علیه نه - حاشا - تفوهاتده بولونمش دیه قیامتق قویدی. غمیر مسلم طلبه مکتبدن چکلدی! حالبوکه خرسیتیانلق عالمی پک اعلا بیلیر، که مسلمانلر جناب مسیحی (علیه الصلاة والسلام) تقدیس ایدرلر. رسول مشارالیه حضرقلرینی - حاشا - انکار قرآن حکیمی انکاردر یا بوده مدنیت انسانیه ایجابیمیدر؟ صانکه دوقتور جنابلری مقاله مده کی شو «اوروپالیر قرآن حکیمی کندیلرینه قانون اتحاد ایتلری سایه سنده در، که بری مدنیتک، بوقدر دل آشوب هیکنی تصویره موفق اولدیلر. ایشه جانسنز ایکن بودرجه نظرربا اولان بوبرینک برده روح ایمان واسلامی بزم ایمان وعرفان ایله غیر قابل تألیف اولان جهلمزی بحق تحقیر ایش اولورلر.

شوسوزلری، شو آجی اعترافی اوقومدی می؟ بزم اوروپانک مدنیت مادیه وصناعیه سنه محتاج اولدیفمزی کال حجاب ایله اعتراف ایتمک لازم کلدیکنه دائر اولان سطور تأثر وتألمی کورمدی می؟ کوردی، کوردی فقط:

چون غرض آمد هنر پوشیده شد  
صد حجاب از دل بسوی دیده شد

کوزلرینی خون آلود بر پرده آتشین قاپلامش! اوروپالیرک، یرتیجی قاپلان سوروسی، پارالایجی صیرتلان، قوردکومه سی کی اوزریمزه صالیدیرمسی انسانیتیمیدر؟ دینمزی تحقیر، ملیتمزی ترذیل...! ینه مدنیت حیوانیه دکل! ای به قوزوم بو مدنیتی مادامکه بودرجه تحجیل وتقدیس ایدیورسک، کیت اونلرک! ایچنه کیت! اونلرک آراسنه قاریش! سنی بوراده زنجیرله باغلامدیلر!

آه ... زده سگ ای حس انصاف زده سگ؟ یوقه بزم قلبمزه  
کیرمکه ، روحزی اوخشامفه ، عقلمزه وجدانمزه براز نصیحت ایتمکه  
توبه می ایتدک؟

شمدی بن دوقتورک بو - بک دوغری اولان - سوزینه نه دیهیم؟  
فقط دوقتور بونک معناسنی دوشونه رکمی یازمش؟ اکر ذره قدر  
دوشونک خاطرینه کلیدی کال ندامت و حجاب ایله قلمنی آتار ، مقاله سنی  
ییرتاردی .

آقوزوم ایشته بزده تورکیانک بقاسنی ، اسلامک محافظه  
حیثیتی همده عرفاً - تورک دکل - آراوود اولدیغمز حالده مجرد  
فیض دین ایله عرقی ، قومیتی جناب قرآن حکیمک شرف جهان  
پناهنه آیاقلر آلتنده ازوب چیکینه رک اک مقدس بر وظیفه بیلدک .

« ولا یخافون لومة لائم »

دستور ستایش کارانه سی جبین دیانتمزه سیلنمز بر طغره غرای  
قدسیت !

شمدی سن بومسلک حمیق بوقدر پارلاق ، بودرجه علوی بر  
صورتده هر وطن پروره ، هر دیانت کستره توصیه ایدرکن یا فصل  
اولیورده حضیض سفلیته اینیور ، خامه کین وغرضله بزه دشنام  
تحقیرلر ، ارتجاعلر ، خام ارواحلقلر صاوور بیورسک . . سویله ییک !  
الله ایچین سویله ییک ای قارئین کرام ! بونه دهشتلی تناقض ... !  
والله دوقتور بک تحف ... !

بی هانکی عصرده بولوندیغمی ، هانکی دولتک تحت تابعدینه  
یاشادیغمی بلامامک ویا بیله مامکله اتهام ایتمک ایستین ، دوقتور ،  
مستوریتک صورت مشروعه سیله اوروپا نسوانی نسوان اسلامدن  
دها زیاده مستور اولدقلرینی قولاغمه سویلیور . تشکر ایدریم ،  
ایکنجی بر تناقض دها، دیمک اولیور ، که بزم نسوانمز جیلاق چونکه  
اوروپا نسوانک دها مستور اولمسی بزمیکلرک انلره نسبة دها جیلاق  
اولملری اقتضا ایدر . ایشته بزده بوکا تالم و فریاد ایدیورز بناء علیه  
دوقتورک اتهامنی بزیکر منجی عصر مدنیته میز یوقسه قرون اولی ده می؟  
خلافت اسلامی بی حازر دولت مؤمنه عثمانیه نک می تحت تابعدینه میز  
یوقسه قولغو ویا سیام حکومتلرندن برینک اداره سنده میز؟

تستر تامنه یاپیلان بو مسخره لقلر ، عصمت و ناموس نسوانیه  
فیرلاتیلان بو استخفاف واستمز الرنه در؟ ایشته سن دیلکه اعتراف  
ایدیورسک ، که اوروپا نسوانی بزمیکلرک دها مستور، بنخله هم آهنگ  
فریاد اولاجفکه ینه بکا هجوم ایتمک نه اولیور؟ ، دوغریسی دوقتورک  
بو مقاله سی بر ستونه حک ایدیلوب تیمار خانه ده حفظه لایق !

دوقتور ، استاذ الاساتید ذهنی افندی حضرتلرینک مشاهیر  
نسالرینی ، آنده علمایه اجازه ویرمش محدثانی ، حربه کیتمش  
مجاهداتی کوسترمکده همت ایتمش مقاله مده امام سیوطی به اجازه ویرمش  
هان اوتوز قدر محدثانن بحث ایتدیغمی ؟

یوق یوق ! دوقتور ، اولنر وکالت ایدیور ! ایشته هر کون  
اجتهاد فرنگا سیله باشمزه بر ضربه تحقیر ایندیوریور !

دنیا ده اجتهاد وارسه اوده دوقتور جنابلرینک اودا قارشی کیمسه  
شق شفه ایتملی ! ایدرسه دار اغاجنه چکملی !

چونکه دوقتورک اعتقادنجه بوتون مسلمانلر عوام و هوام قیلندن  
اولنر دوقتوره کوری کورینه اطاعتله مکلف ! باق ، تستر التنده  
وحشی ، بیر تیجی قوشلر بولونیورمش . مخدراتمز پارالانق تهلکه سنده  
ایمشلر ! چابوق چارشافلر آتلملی که او وحشی قوشلر قاجسینلر ! قاضی  
کوبنه ، موده بورنه طوغری کیتسینلر ! اوراده تستر قرآنی ایله  
استزایدن عثمانلی مادامه لرینی القیشلا سینلر ! براوود دوقتور جنابلرینه !  
استانبولده تستر علینده بر فرقه منوره نک وجودینی انکار ایتمک  
ایجابی قوجه قاضی کوبنی ، محتشم موده بورتی وامثالی دها بر چوق  
محیطی بالطوسی آلتنه کیزله مک کبی حقه بازلری بیله کولدره جک  
سحارانه بر مهارت ابرازینه چالیشیور !

استانبولده بویله بر زمرة منوره (؟) هیچ واریمش یا ؟ هیچ  
یوقیمش یا ؟ .... کاشکی یوق اولسه ؟ ! دوقتور جنابلری مقاله  
فقیهان و مفسران (؟؟؟) سنده « تورکیانک بقاسنی ، اسلامک محافظه  
حیثیتی جان و کولدن آرزو ایدنلرک یاه جنی بر شی وارسه اوده  
خوشه کیدوب کیتیمه چکنی دوشونمیه رک و قائلنک تلغین ویا تقدیر  
ایدیله چکنی خاطرینه کتیرمیه رک :

حقیقت قادار بنجه یوقدر کوزل

حقیقتدر انجق دلاویز اولان

دی یهرک حقیقتی اعلا ، حقیقتی ظفریاب ایتملری زمانی کیشدر ، وبلکه  
بو زمان کچمکده در « بووریورلر !

حقیقت نه در بیلیمورسک قوزم !

حقیقتدر ایشته بنم هر سوزم .

دیورسک ، که اعلا ی حق ایتلی !

که احراز قصب السبق ایتلی

وطن بزدن ایشته جهاد ایستیور ،

بویوک بک بویوک اجتهاد ایستیور ،

فقط اولو اتحاد ایستیور ،

فقیر ... بک فقیر اقتصاد ایستیور

...

عجبدر ، که بزدر شقاق و نفاق

محالمی محال اتفاق وفاق !

وطن قاتلی اولمق ایسترمشز !

آنی یارملی یرلره سرمدشز !

او فریاد ایدرکن بو غوغا نه در ؟

اوایکلرکن ایواه بو دعوانه در ؟

نه در سویله ییک باعث های وهو

شو حاله عجب کولیور می عدو ؟

دوقتور کندی او قوتسون! فقط اوخ....! غرض نه مهلك  
علت در! دوقتور حقیقی مسلمانلغك امر ایتدیكى حقیقی تستر باشقا.  
مسلمانلغی مالا یعنیاتده وما لایقالاتده آرایان خام ارواحلرك زعم  
ایتدیكى مستوریت ینه باشقه دیور وشو:

زاهد بره کعبه رود کین ره دینست  
خوش میرود اماره مقصود نه اینست

بیت ایقاظ وارشادینی هدیه ایدیور.

جانم! کلاته مدیقی؟ شو حقیقی مسلمانلغی، حقیقی مستوریتی  
سویله ده بیله! بزم ارادیغمز بوندن باشقانه در؟ الله عشقنه سویله ده  
شاید بیلیمهرك دوچار بالای تعصب اولیور سه سایه ارشادکده  
قورتولهیم!

ذاتاً بزی! بتیران ایکی شیدر: بری اسکی، مزمن؛ دیکری ده  
یکی ومهلك: تعصب، دینسزلك. قوزم دوقتور، بز تعصبمز ایکی یوز  
الی سنه در بزه فصل بر ملجأ انقراض واضمحلال کسلدیکنی  
ا کلامغه، قالین قفازمه صوقغه جالیشیوریز. تعصب: جهل مضاعف  
دیمکدر! لکن سکا صوراریم: تورک تربیه ملیه سنك نظریاتی پارسده می  
کورولیور اوراد می او قونیور. که فرانسه دن مربی و مربیه  
کتیر یوریز؛ جگر پاره لر بزمی انلره تسلیم ایدیور بز؛ بر فرانسه  
کندی نه تودیع اولونان بر جوجنی فصل تربیه ایده بیلیر؟ فرانسه لر  
منا ایدرك، کوکله چیقارارق؛ اسلامیتی:

«L'islamisme est qu'un fanatisme très barbare»

دی به یرک دینه کچیره لر دگی؟ بویک طبعیدر! اسلامیتی تجیل و  
تقدیس ایدرك دگی یا! بوجو حقه اراق تورکلك و خصوصیه مسلمانلغك  
ذره سی قالیری؟ بوجو حق روحاً فکرأ بر فرانسه! با خصوص با  
خصوص؛ که سود! سود! سود! سودك خلقتنه اولان تأثیرینی  
هانکی عاقل انکار ایده بیلر؟

صوکر! ژه زویت باباسلرینه تسلیم ایتك، مکتب کلیسا سنه کیتسه  
آیین خرسیتانی به اشتراکنه، صلیبی تقیلنه سس چیقارلامسه نه دیلی؟  
اسلامیتك زدن وداعنه سبب اشته بودر؛ یوقسه مدنیت اسلامیه نك  
صراط مستقیم ستونلری اراسنده جای قبول بولسی دگی. کر سنه  
ذره قدر امان وانصاف اولایدی اومقاله بی اغلایه رق او قوردك!

جاحد! ره نارفته توداری چه عنادست!  
این ره برود دوزخ معلوم عبادست

ایمانی اولان او جیوز ملیون مسلمانك فلاکتی لسان شمتاسله  
سویله مز. فاس، ایران محو اولور سه سن اللر که خناقوی! انگلیز،  
فرانسز، روس دوستلرینه ضیافتلر چك!  
دوقتورده لسان حکمته؛ خامه ادبه باقیکنز، که لاطه می یاد  
ایتك دوریرکن چاقشیردن بحث ایتمش، عجبا بونك لاطه یه ترجیحنده کی  
حکمت نه اولسه کرک؟

زخدا جویم توفیق ادب  
بی ادب محروم شد از لطف رب

دوقتورده ذره قدر خلوص نیت، حب وطن، سودای ملی اولسه  
وظیفه سی اولیان تستردن بحث ایتزدی. «مکتب طیبه انان» اشته  
دوقتور بوندن نه قدر بحث ایتسه، بوعنوان آلتده نه قدر سوز  
سویله یری واردر. اشته کوردیکزمی دوقتورک بوتون مرارت  
وجدانیله فریاد ایده چك، ملتک نظر انتباهی اوزرینه چک چک فاجع  
موضوعی!

نه قدر کنج، هنر و عمرینك نوهار شبانده قیزلر، خانلر  
طوتولدیقلری خسته لقلری اطبایه تداویدن استجیاء امتناع ایدرلر و بو  
یوزدن بر جوقلری ط-وپراق اولور کیدر. فقهیمز ایسه رقادینی تداوی  
امرنده اولاهم نوعندن بر طیبیه نك وجودینه قائل اولیور. و اوموجود  
ایکن اطبای رجاله مراجعتی تجویز ایتیور. نه قدر دوعغی! یوقسه  
قادیلر، یکرمنجه عصر مدنیتك محاربه لرینه کیتمز لر! مجاهدلرک  
حربلرده کورولدیقلری زمانلر اوق قلیچ، کورز عصرلری ایدی.  
فتوحات دورلری ایدی! حجازدن اسپانیانك تا پیره نه شواحق جباله  
چیقمق، غول کشورینه دالمق کونلری ایدی.

م مافیة عند الضروره کیدرده. انک انجین در، که قادیلر بینجیلکدن.  
فن انداختدن حصه مند اولمی، خصوصیه حدودلرده کی نسوان اسلامه  
بو فرضدرده. یافرانسه جه نك نه لزومی وار؟

رجا ایدرم شونی اثبات ایتده باری کریمه لر جاهل قاله سینلر!  
فرانسز جه نوکر نمز سه بلکه کسانکارده اولور؟ وبال آلتده قالیرم؟؟؟  
دانس ده لازم! بکقوزه کیدوب مکمل بولقو اوینامق ده معقول دگی،  
نه یاپهلم دوقتیور بزم قالین قفازمز بو رذالتلری آلیور! بو وقاحتلره  
لعنت ایدیور. بروقت حافظه خانلرک شمیدی کریمه لرینه باقیکنز! لسان  
مادر زادلرندن استکراه ایدیورلر؛ فرانسز قوشمق، چارشیده فرانسز جه  
آلبش ویریش ایتك... حاصلی رفتار واداسیله هر شیئله مکمل بر  
فرانسز مادامه سی!

عجبا لوندرده برانکلیز؛ پارسده، برفرانسز؛ برلینده. آلمان  
مادام، یاماد موازلی لسان مادر زادینی، ملیتی اخلاق ملیه سنی بویله  
بزمکیلرکی تحقیر ایدرمی؟ انلر تورک مربیه سنك تربیه سیله بویومامشلر،  
که....! بوجنقی، بوجناتی انجق بزم ایجمزده کی سودی بوزوق، قانی  
قاربشیق تورک و اسلامیت دشمنلری یاپار! بو او یله شخصی برجنایته ده  
بکنزه مز. اولادینی فرانسز مربیه سنه تودیع ایدن، ژه زویت مکتبینه  
کوندردن ملتک قلبی خنجرله مش، لیتی تولدیرمش دیمکدر.  
اولادینی ناسودنده دن، مربیه دن تام برفرانسز یاپ؛ ژه زویت باباسنك  
ئوکنه کال حرمت و تعظیم ایله دیز چسوکدرک اللرینی ئویسین؛  
ساریقلی بر خواجه کورونجه فرط نفرت واستکراه ایله یوزینی  
چویرسین. بو؛ تورکله، مسلمانلغه می دلالت ایدر؟

بوکا دو قوتوردن جواب ایسته‌م ؛ زیرا «توت» دی به جکنه شبه‌یوق .

واه واه واه ! ینه اسلامیتک بزدن وداعنه دلیل ( مدنیت اسلامیة ) مقاله‌سنک صراط‌مستقیم‌ده جای قبول بولسی اولیورها ! زواللی قلم ! بو... نلری مضطرانه یازارکن کیم بیلیر او پارمقلره نه قدر لغت‌لر او قوم‌مشر ! فقط نه یاپسین ! دو قوتور شوکا امین اولسون، که او مری و مریه‌لره یول و بریلیمدیگجه ، ژه‌زویت ، قولله ژمکتبلرندن بوجوقلر آلمدیگجه ، قادیلریمز حقیقی مسلمانلغک [ دو قوتوره بونلری الله سویله‌تیور، اعضای وجودی آخرتده انطاق ایده‌جک الله اکبر دو قوتوری‌دها شمیدین سویله‌تیور ! ] مراد ایتدیکی مستوریتبه کیرم‌دیگجه ؛ بو دینسزلکدن واز کجوب‌ده جامعلرده اجتماع ایتدیگجه اتحادک قابل اوله‌میه‌جغنی اوچ‌سنه‌لک تجربه‌لریمز کوسترییور . مکتبلر؛ مکمل مکتبلر هانیا هانیا ! وطن یالکیز استانبولدنمی عبارت ؟ حتی ایکی توتلی برکویه قدر عاجلاً مکتب !

دو قوتور ؛ برکون اهمیتی اوروپاک طبقات عالیه رجاله‌ججه کال شکرار و محمدتله تقدیر اولونه‌رق فعلاً اجرا‌سنه باشلامش اولان « سنت » ایله‌ده استخفاف و استهزا ایتش ! صوکر شمدی غیر مسلملرک‌ده شرف عسکری به نائل اولدقلرینی سویله‌مش ! آتنده صوفیه‌ده نه قدر فراریلر وار ، آطه‌لردن یونانستانه فرار ایدنلرک عددی بیکلری کجی .! توت توت، ایشته کیرید عثمانلی روملری، خدمت عسکرلرخی ایفا ایچین زه جان آتیورلر! اشاقین! بوده کندی فیصلیه کبی نعمتدن عد ایدیور ! سن آدم اوله‌ده آلدانق شانندن اولیان وجدانکی اغفاله جالیش ! ایشته بوده زه خاص بر مه‌لاقولی !

عقلمز وارسه بر طرف تعصبدن ، دیگر طرف‌ده دینسزلکدن توبه ایدرده ژاپونلری نمونه امتثال طوتارسه‌ق پک آز بر زمانه جانلانیر ؛ وطنمزده پک فیض بار اولان خزان طبیعتدن پک چوق استفاده ایدرز . انسان اور ، که اللهدن باشقا کیمسه به محتاج اولماز . جناب حق اور، یالیرلی بزم شرفزه یاراقمندی بونی بیلیمیز ! جنتی راقوب دائرة عقله رجوع ایتلی ز . ایشته بزمده ضیای خورشیددن بارلاق ، نور قردن صاف بیلدیگمز بر حقیقت ، که بر ذره شعاعی بیک جهان آیدینلاتیر ! اجتهاد بودر ، یوقسه دو قوتورک تناقضلری ، اوهام و خیالاتی دکل !

والسلام علی من اتبع الهدی .

محمد فخرالدین

صراط مستقیم جریده اسلامیة‌سنه

محترم افندیلرمن

کچن هفته چیقان رساله معتبره‌لرنده دو قوتور عبدالله جودت بکک مهتاب غزته‌سنده ( تستر مسئله‌سی ) عنوانیه‌لر نشر ایتدیکی بند مخصوصه جواب اوله‌رق یازدیگنر مقاله به علاوه بر قاج سوزم واردر .

عاجزه‌کنز الیوم قرق طقوز یاش‌سنده وایکی قیزله بر ارکک اولاده مالکم . پدرم بوندن اون یدی سنه وزوجم دخی عسکری قائمقاملرندن اولوب بش سنه اول وفات ایتشدر . دامادمک بری نظامیه یوز باشیلرندن اولوب بودغه یمنه سوق ایدیلرک آلان اوراده‌در، مرحوم پدرم غایتله حدیدالمزاج ایدی . بندن بشقه اولادی اولمدینی حالده اصلا روی التفات کوسترمز و برکون مکتبه کیتسم انصافسزجه دو کردی . بن کندی بو خدمتی پایه‌سنده کوردیکم ایچون کیزلی کیزلی والدیه شکایتده بولور ایدم . حالبوکه والدیه بندن زیاده پدردن قورقار ایدی . هر نه سبیدن ایسه یکریمی یاشنه کلنجیه قدر تزویججه مساعده ایتدی . وانجق کندی انتخاب وارزوسی اوزرینه زوج مرحومه از دو اجز و قوعبولدی . اما متوفازوجم ایله کچریدیکم یکریمی درت سنه‌لک حیات مسعودانه تعریفدن عاجزم . زیر امرحوم همزوج و همده خواجه محترم ایدی . امین اولیکیزکه شوسطرلری انک همتی سایه‌سنده قره‌له یورم . بر کتبخانه طولوسی ترک ایله‌یککی انارک قسم اعظمی عقائد دینه و اخلاقیه دائر کتابلردرکه نظرمدده هرشییدن قیمتدار بر خزینه‌در ، جناب حق غنی غنی رحمت ایله آمین .

شمدی دو قوتور عبدالله جودت بکک ( تستر نسوان ) حقنده‌کی مطالعه‌سنه کلم . حدم اولیه‌رق یالکیز شوچه‌لره جواب ویره‌جکم . « مستوریت صورت مشروعه‌سیله اوروپا نسوانی نسوان اسلامدن‌دها زیاده مستوردر . مستوریتدن مراد والدیه‌مزی ، همشیره‌مزی ، قیزمزی زوجه‌مزی برچواله قوبوب آغزینی باغلامق و اونلری حیوانلاشدیرمق هیچ دکلر . حقیقی مسلمانلغک مراد ایتدیکی مستوریت بشقه .... خام‌ارواحلرک زعم ایتدیکی مستوریت ینه بشقه‌در »

اولا برنجی جمله افکارینک حقیقت اولدیفنه اینانه‌مام . زیرا مستوریتک اسباب حکمتیه صورت مشروعه‌سنه واقف اولانلر هیچ بروقت بوسوزلری حقیقت اوله‌رق قبول ایده‌مز .

ثانیاً چوال تعیرندن مقصد بزم بغداد چارشفی دیدیکمز وبونک امثالی که بول وکنیش‌جه چارشفلر ایسه بحق مستوریت مطلوبیه موافقدر . چوال تعیری عین فساددر .

ثالثاً حقیقی مسلمانلغک مراد ایتدیکی مستوریت بشقه الی‌آخره ... عجب بوباده‌کی مستوریت نه یولده ایش .. وبونی نه ایچون ایضاح ایتدیله‌که بزده اکلا بهلم .

قارئین کرام ! سویله‌یکیز تحصیل و ترقیمزه چارشفلر ، غلافلمی یوقسه ابونیزک سوءاداره و تربیه‌لریمی مانع اولیور . دو قوتور بکک امین اولسون که سایه شریعتده ناموسمز ، ثروتمز ، حیات معنویه‌مز اوچوال کبی چارشفلر ایچرو سنده محفوظ قالمشدر . وانشالله تعالی حیاتمک صوک دقیقه‌سنه قدر بویله‌جه محافظه ایتک نیتنده‌مز . عجب مستوریتدن هانکی برعائله ضرر کورمشدرکه دو قوتور بکک اعتراض ایدیور . ونه جرأته او امرشرعی به سوءتفسیر و مخدرات اسلامی به افساده قالدیشیور . اگر بزم چارشفلریمز بکک افندیکن اعصابنه طوقتیور ایسه اوروپا به کیتسونلر . اوراده یشاسونلر . مدنیت غربیه ایله الفت، ایتش اسلامیتنی